

Życie codzienne jako czynnik modelujący kariery akademickie kobiet w środowisku poznańskim w dwóch pierwszych dekadach po zakończeniu II wojny światowej

Cel projektu i opis powodów, dla których podjęta została ta tematyka:

Celem projektu jest ustalenie czy przekonanie o silnym zaangażowaniu kobiet w życie codzienne jako istotnym czynnikiem wpływającym na ich karierę akademicką znajduje potwierdzenie w rzeczywistości.

Wybór karier akademickich kobiet wynika ze szczególnej roli jaką w hierarchii społecznej przypisuje się nauce oraz pojmowaniu praktyki badawczej jako zupełnie innej niż „zwyczajne życia”. Z kolei kobiety tradycyjnie postrzegane są jako przypisane do codzienności i zwykłości.

Wybrany okres dwóch powojennych dekad jest szczególny pod względem ograniczonych możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych związanych z życiem codziennym. Taka sytuacja umożliwia uchwycenie cech interesującego zjawiska w dużym natężeniu.

Dodatkowym powodem podjęcia projektowanych badań jest chęć uchwycenia relacji władzy stanowiących porządek płci w poznańskim środowisku naukowym oraz ich interakcji z innymi relacjami władzy, w które uwikłane było to środowisko. Jego tradycyjnie wysoka pozycja w hierarchii społecznej łączy się zarówno z jego oczekiwaniami określonego statusu wobec reszty społeczeństwa, jak i oczekiwaniami społeczeństwa oznak tego statusu wobec tej grupy. Jak realizowały się te oczekiwania wobec materialnych niedostatków czasu powojennego? Czy występowały tu różnice ze względu na płeć? Jak miały się sieci solidarności i materialnego wsparcia środowiskowego wobec innych form pomocy? W jaki sposób formalne i nieformalne sieci wsparcia materialnego wpływały na przebieg kariery oraz czy występowało tu zróżnicowanie ze względu na płeć? Czy status materialny przekładał się na status środowiskowy?

Opis badań i ich znaczenia:

Badania wpisują się w żywo rozwijający się nurt historii kobiet i relacji płci. Podejmuje także wątki dotyczące historii społecznej w połączeniu z badaniem losów poszczególnych jednostek. Historyczne badania biograficzne nieustannie cieszą się zainteresowaniem. Kiedy dotyczą ludzi nauki często pomijają aspekty związane z byciem bohaterek/bohaterów w ich codzienności. Skupiają się bowiem na niecodziennych, niezwykłych aspektach ich życia. Tych właśnie, które sprawiają, że pisane są ich biografie.

Projektowane badania proponują całościowe spojrzenie na człowieka w dziejach. Zmierzają do wypracowania perspektywy, w której życie codzienne i kariera akademicka nie są oddzielane, ale traktowane łącznie. Dodatkowo, przyjrzenie się w tym kontekście grupie kobiet odpowie na pytanie czy płeć wpływa zarówno na stopień zaangażowania w życie codzienne, jak też możliwości rozwijania kariery akademickiej. Czy akademickość tak samo odrywa kobiety jak mężczyźni od spraw życia codziennego?

Badania korzystając z różnorodnej bazy źródłowej przedstawią obiektywny wymiar uwarunkowań materialnych codzienności oraz subiektywny wymiar ich doświadczania.

Najważniejsze spodziewane efekty:

Najważniejszym ze spodziewanych efektów badań jest ustalenie czy w dwóch pierwszych dekadach po zakończeniu II wojny światowej konieczność zapewnienia codziennego funkcjonowania wpływała na kariery kobiet z poznańskiego środowiska akademickiego.

Oprócz tego podstawowego celu badania przyniosą również wypracowanie nowych perspektyw i narzędzi badania historycznego. Przyczynią się również, dzięki uzyskanej wiedzy, do wzbogacenia dyskusji dotyczących sytuacji kobiet, relacji płci i ewentualnych postulatów dotyczących zmian w tym zakresie.

Wyniki prac badawczych zostaną zaprezentowane w dysertacji doktorskiej. Częstkowe wyniki będą dyskutowane na kolejnych etapach pracy. Zarówno ustalenia dotyczące obiektywnych uwarunkowań materialnych powojennej codzienności, jak prezentacja subiektywnych doświadczeń kobiet ich codzienności w kontekście kariery akademickiej przyniosą dotąd nieznaną informację.